

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINĖ PROKURATŪRA

Aurimui Drižiui
Konstitucijos pr. 23B, Vilnius

2020-11-10 Nr. 17.2-4030
į 2020-10-15 ir 2020-10-27 skundus

DĖL SKUNDŲ

Lietuvos Respublikos generalinėje prokuratūroje 2020-10-15 gautas Jūsų skundas (reg. AP-27420), kuriame nurodote, kad nesutinkate su Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento (toliau – ONKTD) vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos Jums pateiktu 2020-10-09 raštu Nr. 17.2.-3688, kuriuo, išnagrinėjus Jūsų 2020-10-02 reikalavimą (regs. Nr. AP-26132), pradėti ikiteisminį tyrimą teisėjams A. Pažarskiui, D. Pranytei-Zalieckienei, L. Gurevičienei, V. Pakalnytei ir prokurorui M. Normantui dėl piktnaudžiavimo tarnyba, skundas buvo paliktas nenagrinėtu.

Skunde nurodote, kad Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiasis prokuroras M. Jovaiša, pateikdamas Jums 2020-10-09 raštą Nr. 17.2.-3688 pažeidė BPK reikalavimus. <...> „raštas yra eilinis nusikalstamos prokuratūros veiklos įrodymas, šis nutarimas yra neteisėtas, nusikalstamas ir turi būti įvertintas“. Jūsų teigimu, turėjo būti priimtas nutarimas „pradėti arba ne ikiteisminį tyrimą dėl nusikalstamos teisėjų gaujos nusikaltimų“. Taip pat nurodote, kad Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiasis prokuroras M. Jovaiša, pateikdamas 2020-08-17 raštą Nr. 17.2.-3068 „įrašė savo išgalvotus, tikrovės neatitinkančius duomenis, ir taip suklastojo minėtą dokumentą“. <...> „siekdamas padėti išvengti atsakomybės visai didelei gaujai tariamų teisėjų, suklastojo savo raštą ir taip padarė nusikaltimą – dokumento klastojimas ir piktnaudžiavimas tarnyba“. Teisėjas A. Pažarskis pritaikė cenzūrą ir Jus, „Laisvo laikraščio“ redaktorių, nuteisė už sąžiningą pareigų atlikimą, spaudos darbą ir žurnalistiką. Be to, skunde nurodote, kad Panevėžio apygardos teismo teisėja D. Vaidachavičienė 2020-07-28 nutartyje Nr. 1S-108-879/2020 „sąmoningai ir tyčia, žinodama, kad jos pateikti duomenys neatitinka tikrovės ir yra išgalvoti, juos įrašė į savo nutartį. <...> Įrašydama žinomai melagingus duomenis apie įvykius, kurių ji „nenustatė“, teisėja D. Vaidachavičienė padarė nusikalimą, įvardijamą kaip „dokumento suklastojimas“ ir tarnybos pareigų neatlikimas ir „piktnaudžiavimas tarnyba“, kad teisėjai M. Striuka, A. Cininas, V. Pakalnytė – Tamošiūnaitė, G. Dzedulionis, žinodami, kad Jūs esate nekaltas ir kad inkriminuojamas nusikaltimas nėra nusikaltimas, nes žurnalistika Lietuvoje nėra paskelbta nusikalstama veika, vis tiek Jus nuteisė, t. y. „padarė nusikaltimą – piktnaudžiavimą tarnyba ir tarnybos pareigų neatlikimą“, dėl to Jums buvo padaryta didelė žala – atlikote bausmę, o Jums ir Jūsų šeimai priklausęs nekilnojamas turtas buvo parduotas varžytinėse. Teismų priimtus sprendimus vertinate, kaip „cenzūros įvedimas, ir spaudos persekiojimas pagal melagingus Sadecko skundus ir parodymus“, kas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Skunde pakartotinai išdėstote 2020-08-10 skundo (reg. Nr. AP-20731), 2020-10-02 reikalavimo (reg. Nr. AP-26132) ir pateiktų atsakymų (2020-08-17 Nr. 17.2.-3068, 2020-10-09 Nr. 17.2.-3688) į juos turinį, cituojate Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau - Konstitucija) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau - BPK) straipsnių nuostatas bei teismų sprendimus.

Skundu (reg. Nr. AP-27420) prašote: 1. panaikinti Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos 2020-10-09 raštą Nr. 17.2.-3688, kurį skunde įvardijate „raštelium“, kaip, Jūsų teigimu, neatitinkantį BPK reikalavimo; 2. pradėti ikiteisminį tyrimą dėl teisėjų A. Pažarskio, D. Pranytės-Zalieckienės, L. Gurevičienės, V. Pakalnytės-

Tamošiūnaitės ir prokuroro M. Normanto galimo piktnaudžiavimo bei dėl teisėjų D. Vaidachavičienės, M. Striauko, A. Cinino, V. Pakalnytės- Tamošiūnaitės, G. Dzedulionio, prokurorės D. Kisinienės ir Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos piktnaudžiavimo, tarnybos pareigų neatlikimo ir dokumentų suklastojimo; 3. pripažinti Jus nukentėjusiuoju; 4. panaikinti cenzūrą ir pradėti ikiteisminį tyrimą dėl A. Sadecko melagingų skundų ir parodymų teisme.

2020-10-27 Generalinėje prokuratūroje gautas Jūsų skundas (reg. Nr. AP-28612) dėl ONKTD vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos 2020-10-23 rašto Nr. 17.2.-3830, kuriuo, išnagrinėjus Jūsų 2020-10-16 reikalavimą (reg. Nr. AP-27522) (2020-10-23 rašte Nr. 17.2.-3830 klaidingai nurodytas numeris AP-26132)) pradėti ikiteisminį tyrimą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjams A. Gutauskui ir A. Pažarskiui pagal BK 228 straipsnį (Piktnaudžiavimas), skundas buvo paliktas nenagrinėtu.

Skunde (reg. Nr. AP-28612) nurodote, kad 2020-10-16 kreipėtės į Generalinę prokuratūrą nurodydamas teštinę Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų nusikalstamą veiką, prašėte atnaujinti baudžiamąją bylą Nr. 1-257-648/2010 „dėl neteisėto spaudos persekiojimo, Konstitucijos sulaužymo ir netinkamų teisės aktų taikymo, nusikalstamų teisėjų A. Pažarskio, D. Pranytės-Zaleckienės, L. Gurevičienės, V. Pakalnytės veiksmų“. Nurodote, kad Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiasis prokuroras M. Jovaiša, pateikdamas Jums 2020-10-23 raštą Nr. 17.2.-3830 atsisako vykdyti savo pareigas – tirti sunkius nusikaltimus. Taip pat nurodote, kad kreipėtės ir į Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą su skundu prašydamas atnaujinti baudžiamąją bylą nurodydamas, kad „teismo sprendimu įvesta cenzūra ir draudimas rašyti straipsnius tam tikromis temomis yra neteisėtas ir nusikalstamas, mat cenzūrą draudžia LR Konstitucija ir Visuomenės informavimo įstatymas“, tačiau Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas A. Gutauskas 2020-10-06 raštu Nr. DOK-4826 nurodė, „kad cenzūra yra visiškai legali ir teisėta, o mano skunde nėra suformuluoti „aiškūs teisiniai argumentai, pagrindžiantys bylos atnaujinimo pagrindų buvimą““ <...> „kad, mano išvardinti LAT teisėjo A. Pažarskio nusikalstami veiksmai, nuteisiant mane už neteisėtą veiklą, nėra bylos atnaujinimo pagrindas“, kad <...> A. Gutauskas, žinoma nepastebėjo mano skunde išdėstytų argumentų dėl neteisėtos cenzūros ir nusikalstamos teismų sistemos darbo. Ir nieko dėl jų nepasisakė“. <...> „LAT teisėjas A. Gutauskas nieko nepasisakė dėl Konstitucijoje uždraustos cenzūros, nei visuomenės informavimo įstatymo reikalavimų“ <...> „sąmoningai nutylėdamas šiuos esminius Konstitucijos ir įstatymo reikalavimus“. Taip pat nurodote, kad teisėjas A. Gutauskas net nesiteikė išnagrinėti Jūsų skundo ir jį Jums gražino, taip padarydamas nusikaltimą-piktnaudžiavimą tarnyba. Kaip ir ankstesniuose Jūsų teiktuose skunduose prokuratūrai, taip iš šiame skunde, pakartotinai išdėstote 2020-10-16 reikalavimą (reg. Nr. AP-27522), ir pateikto atsakymo (2020-10-23 Nr. 17.2.-3830 į jį turinį.

Skundu (reg. Nr. AP-28612) prašote įvertinti Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos kvalifikaciją ir pradėti ikiteisminį tyrimą dėl teisėjų A. Gutausko ir A. Pažarskio piktnaudžiavimo tarnyba.

Atsižvelgiant į tai, kad Jūsų skundai (reg. Nr. AP-27420, reg. Nr. AP-28612) yra tarpusavyje susiję, juose skundžiate Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos Jums pateiktų atsakymų teisėtumą, prašote įvertinti vyriausiojo prokuroro kvalifikaciją bei pradėti ikiteisminius tyrimus skunduose nurodytiems asmenims, jie nagrinėjami kartu, dėl jų pateikiant vieną atsakymą.

Nors nagrinėjamas pareiškimas yra baudžiamosios teisinės prigimties, tačiau nėra pagrindo jį nagrinėti tvarka, numatyta BPK ar Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008-08-11 įsakymu Nr. I-110 (Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2017-01-23 įsakymo Nr. I-15 redakcija) (toliau - Rekomendacijos), todėl jis nagrinėtinas Asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2020-04-17 įsakymu Nr. I-103 (toliau - Aprašas) 53 punkte nustatyta tvarka, pateikiant atsakymą.

Siekiant tinkamai įvertinti Jūsų skunduose (reg. Nr. AP-27420, reg. Nr. AP-28612) nurodytas aplinkybes buvo susipažinta su Generalinėje prokuratūroje esančiomis Jūsų prašymų ir

skundų nagrinėjimo medžiagomis, Lietuvos teismų informacinės (LITEKO) sistemos, Prokuratūros informacinės sistemos, Integruotos baudžiamojo proceso sistemos bei Dokumentų valdymo sistemos esančiais duomenimis apie Jūsų skundų, reikalavimų nagrinėjimą ir priimtus sprendimus.

Nustatyta, kad 2020-10-05 Generalinėje prokuratūroje gautas Jūsų 2020-10-02 reikalavimas (reg. Nr. AP-26132), kuriame prašėte pradėti ikiteisminį tyrimą dėl teisėjų A. Pažarskio, D. Pranytės-Zaleckienės, L. Gurevičienės, V. Pakalnytės ir prokuroro M. Normanto piktnaudžiavimo tarnyba.

2020-10-16 Generalinėje prokuratūroje buvo gautas Jūsų skundas (reg. Nr. AP-27522) su priedu, kuriame taipogi prašėte pradėti ikiteisminį tyrimą teisėjams A. Gutauskui ir A. Pažarskiui pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos BK 228 straipsnyje (Piktnaudžiavimas).

Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiasis prokuroras M. Jovaiša, įvertinęs Jūsų reikalavime (reg. Nr. AP-26132) ir skunde (reg. Nr. AP-27522) išdėstytas aplinkybes ir nustatęs, kad juose vartojami įžeidžiantys apibūdinimai prokurorų ir teisėjų atžvilgiu, kad prašymai pradėti ikiteisminį tyrimą yra iš esmės siejami su teisėjų ir prokuroro priimtais Jums nepalankiais sprendimais dėl Jūsų skundų, kad priimtus sprendimus vertinate kaip galimai padarytų nusikalstamų veikų faktus, tačiau objektyviai vertinant Jūsų nurodytus duomenis, toks neigiamas teisėjų ir prokuroro sprendimų, priimtų vykdant jų kompetencijai įstatymo paskirtus įgaliojimus, vertinimas nėra pagrindu pradėti ikiteisminį tyrimą, vadovaudamasis Aprašo 42.2, 42.9 papunkčiais, juos paliko nenagrinėtais. Pateiktuose 2020-10-09 rašte Nr. 17.2.-3688 ir 2020-10-23 rašte Nr. 17.2.-3830 Jums buvo išaiškintos reikalavimo ir skundo palikimo nenagrinėtais priežastys bei apskundimo tvarka.

Paaiškiname, kad reikalavimus, kuriais vadovaujamesi prokuratūroje ir ikiteisminio tyrimo įstaigoje pradėdant ikiteisminį tyrimą, registruojant jo pradžią ar atsisakant pradėti ikiteisminį tyrimą, nustato Rekomendacijos.

Rekomendacijų 3.4. punkte nurodyta, kad skundas, pareiškimas ar pranešimas apie nusikalstamą veiką - tai fizinio ar juridinio asmens kreipimasis į prokuratūrą ar ikiteisminio tyrimo įstaigą žodžiu, raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis, pranešant apie rengiamą, daromą ar padarytą nusikalstamą veiką, nurodant jos padarymo laiką, vietą, būdą, padarinius ir, jei yra žinoma padariusį ir nukentėjusį asmenis.

BPK ir Rekomendacijų nuostatos prokurorui suteikia teisę ir pareigą vertinti pareiškėjo nurodytas faktines aplinkybes ir jam padarius išvadą, kad pareiškėjo skunde, pareiškime ar pranešime nurodyti tik deklaratyvūs bendro pobūdžio teiginiai, grindžiami ne faktiniais duomenimis, bet samprotavimais ir prielaidomis, toks kreipimasis neregistruojamas kaip skundas, pareiškimas ar pranešimas apie nusikalstamą veiką ir laikomas informacija apie galimą nusikalstamą veiką (Rekomendacijų 21 p.).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012-07-05 nutartyje administracinėje byloje Nr. A⁸²²-2297/2012 išaiškino, kad skundu, pareiškimu ar pranešimu apie nusikalstamą veiką, įpareigojančiu prokurorą spręsti ikiteisminio tyrimo pradėjimo klausimą LR BPK 168, 169 straipsniuose nustatyta tvarka, t. y. priimti procesinį sprendimą - nutarimą pradėti arba atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, yra laikomas tik toks asmens kreipimasis, kuriame yra pakankamai aiškiai suformuluotos galimai padarytos nusikalstamos veikos faktinės aplinkybės (arba bent pateikti objektyvūs duomenys, kuriuos įmanoma ir tikslinga patikslinti atliekant LR BPK 168 str. 1 d. nurodytus veiksmus), kurių atitiktis Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse aprašytų nusikalstamų veikų požymiams yra nutarimo pradėti ar atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą vertinimo dalykas. Vien pareiškėjo kreipimosi įvardijimas skundu, pareiškimu ar pranešimu apie nusikalstamą veiką ir prašymo pradėti ikiteisminį tyrimą formulavimas nesukuria prokurorui pareigos dėl tokio kreipimosi priimti procesinį sprendimą - nutarimą. Kiekvienu atveju turi būti vertinama kreipimosi turinio ir esmės atitiktis skundo, pareiškimo ar pranešimo apie nusikalstamą veiką sąvokai.

Nusikalstamas veika yra laikoma priešinga teisei pavojinga veika, kuri atitinka baudžiamajame įstatyme numatytos nusikalstamos veikos sudėtie požymius. Veika gali būti

vertinama kaip nusikalstama ir užtraukti baudžiamąją atsakomybę tik asmeniui suvokiant daromos veikos pavojingumą ar rizikingą pobūdį ir numatant galimą įstatyme numatytų padarinių kilimą.

Kaip matyti iš Jūsų skundų ir reikalavimų turinio, prokurorų ir teisėjų priimtus sprendimus vertinate kaip nusikalstamos veikos faktą, tačiau pažymėtina, kad vien tai, jog Jūsų netenkina priimti sprendimai ar pateikti atsakymai, savaime negali būti pagrindas išvadai dėl sprendimų priėmusių pareigūnų galimai nusikalstamo elgesio. Be šių subjektyvių vertinimų Jūsų skunduose nėra jokių faktinių objektyvių duomenų apie padarytus nusikaltimus ar baudžiamuosius nusizengimus. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008-01-15 nutartyje Nr. 2K-10/2008 išaiškinta, kad netinkamas, vieno baudžiamojo proceso dalyvio manymu, baudžiamojo įstatymo taikymas yra pagrindas ginčyti tokį veiksmą ir skusti tokį atitinkamo pareigūno ar teismo sprendimą įstatymo nustatyta tvarka, tačiau tai nėra pagrindas ginčytiną pareigūno ar teismo procesinį sprendimą laikyti nusikalstama veika. Tai, kad Jūsų netenkina prokurorų ir teisėjų priimti sprendimai, nepritariate jų išvadoms ar tam tikrų aplinkybių vertinimui, nesudaro pagrindo tokį pareiškimą laikyti pareiškimu apie nusikalstamą veiką ir tokio pareiškimo pagrindu priimti kokius nors proceso sprendimus. Be to, kaip matyti iš Jūsų skundų nagrinėjimo medžiagos, Jūs, nesutikdamas su Jūsų atžvilgiu priimtais prokurorų, teisėjų sprendimais, sistemingai, kreipiatės į prokuratūrą, prašydamas jų atžvilgiu pradėti ikiteisminius tyrimus dėl piktnaudžiavimo, tarnybos pareigų neatlikimo ir kitų nusikalstamų veikų.

Atkreipiame dėmesį, kad priimtų sprendimų teisėtumas ir pagrįstumas vertinamas ne sprendžiant dėl atitinkamus sprendimus priėmusių asmenų patraukimo baudžiamajon atsakomybėn, o priimtus sprendimus skundžiant teisės aktų nustatyta tvarka. Pripažindami Jūsų teisę į valstybės institucijų ir pareigūnų kritiką, pažymime, kad siekis baudžiamąja tvarka persekioti asmenis už tarnybinę veiklą, neperžengiant jiems teisės aktais suteiktų įgaliojimų ribų, yra nesuderinamas su baudžiamojo proceso įstatymo paskirtimi ir baudžiamojo proceso tikslais. Nepalankių sprendimų priėmimas pats savaime negali būti vertinamas kaip Jūsų skunduose nurodomų nusikalstamų veikų pasekmė.

Atsižvelgiant į išdėstytą, konstatuotina, kad Generalinės prokuratūros ONKTD vyriausiasis prokuroras M. Jovaiša tinkamai vadovavosi teisės aktų nuostatomis ir pagrįstai Jūsų 2020-10-02 reikalavimą (reg. Nr. AP-26132) ir 2020-10-16 skundą (reg. Nr. AP-27522) paliko nenagrinėtais. Naujų aplinkybių, kurios sudarytų pagrindą abejoti 2020-10-09 rašte Nr. 17.2.-3688 ir 2020-10-23 rašte Nr. 17.2.-3830 išdėstyta pozicija, nenustatyta, todėl Jūsų skunduose (reg. Nr. AP-27420, reg. Nr. AP-28612) nurodytų aplinkybių nagrinėti iš naujo ar priimti kitus sprendimus nei yra priimti, ar vertinti ONKTD vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos kvalifikaciją dėl netinkamai išnagrinėtų skundų, teisinio pagrindo nėra. Taip pat pažymime, kad vien tai, kad priimti proceso sprendimai nėra Jums palankūs ir (ar) nepateisino Jūsų lūkesčių, savaime nereiškia, kad šie sprendimai yra neteisėti ar kad Jūsų skundai buvo išnagrinėti netinkamai.

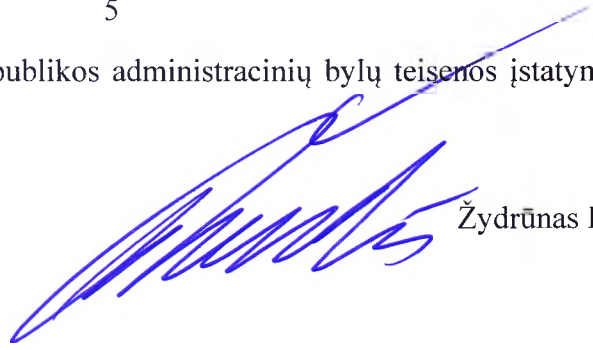
Dėl ONKTD vyriausiojo prokuroro M. Jovaišos 2020-08-17 rašto Nr. 17.2.-3068. Jūsų 2020-08-18 skundas (reg. Nr. AP-21484) buvo pavestas nagrinėti Generalinės prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamentui. Apie nagrinėjimo rezultatus Jūs buvote informuotas 2020-08-27 pateikiant nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą (M-2-01-00034-20), kuriame išaiškinta šio nutarimo apskundimo tvarka ir terminai. Atsižvelgiant į tai, dėl šio atsakymo nepasisakoma.

Be to, atkreipiame Jūsų dėmesį, kad pateikus kartotinį prašymą ar skundą, kuris neatitiks Aprašo nustatytų reikalavimų, ar tuo pačiu klausimu ar dėl to paties dalyko, nenurodant naujų aplinkybių, sudarančių skundo pagrindą, ar kitų argumentų, leidžiančių abejoti ankstesnių Jums pateiktų atsakymų pagrįstumu, taip pat pakartotinai nurodant aplinkybes, kurios jau yra išnagrinėtos įstatymų nustatyta tvarka, taip pat pateikus skundą dėl prokurorų ar prokuratūros darbuotojų atsakymų, kuriuos pagal apskundimo tvarką asmuo turi teisę skusti tik teismui, toks skundas ar prašymas galės būti paliekamas nenagrinėtu.

Informuojame, kad nesutikdamas su šiuo atsakymu, vadovaujantis Aprašo 53 punktu, Jūs turite teisę jį apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo

atsakymo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Generalinio prokuroro pavaduotojas

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Žydrūnas Radišauskas', written in a cursive style.

Žydrūnas Radišauskas